

Jeke

Kategorie: Pozostałe hasła

Tak nazywano niemieckiego Żyda, wsiedlonego z Zachodu do getta. Wśród Żydów wschodnich pojęcie „Jeke” miało odcień pejoratywny: lekka ironia połączona z poczuciem wyższości. „Jeke” to Żyd zachodni, którego życie i myślenie jest dalekie od żydowskiej tradycji, bo przyswoił sobie styl życia panujący w niemieckim środowisku. Jego zachowanie, myślenie, moralność, pojęcie prawa i obyczaje przyjęte w społeczeństwie bardzo się różnią od Żydów wschodnich, którzy są bardziej elastyczni w podejściu do życia i umieją przystosować się do różnych sytuacji.

W getcie nazwa „Jeke” zmieniła nieco znaczenie: z lekceważenia na współczucie. Kontrast między Wschodem a Zachodem oddawany za pomocą pojęcia „Jeke” przestał być charakterologicznie karykaturalny, a stał się określeniem kulturowym.

Nawet w określeniu „Jeke głupek” albo w ulicznych piosenkach „Jeke mit der teke” („Jeke z teczką”) nie należy szukać pogardy. Częściej ten zwrot podkreśla, że Żyd zachodni szkodzi sobie swoimi działaniami. I lepiej dla niego byłoby uczyć się szybkiej orientacji od „miejscowego” Żyda wschodniego.

Oskar Rosenfeld

Źródła

Entsiklopedia shel geto Lodzh, "Yediot beit lohamei ha-getaot", April 1955, Nr. 9-10, s. 33.
Encyklopedia, s. 101.

Tagi

Data aktualizacji: 16-03-2026

Data dodania: 30-07-2023